

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU

İstanbul Milletvekili

Eurostat'ın geçen ay yayınladığı istatistiklerde nasıl bir çöp alıcısı olduğumuz açıkça ortaya çıkmıştır. İstatistiklere göre 2019 yılında Avrupa'nın en büyük çöp alıcısı unvanını kazanmışız.

Greenpeace'in belirttiğine göre "Avrupa'nın plastik çöplüğüne dönen Türkiye'de, plastik atık ithalatı son 15 yılda 173 kat artmıştır. Yeterli denetimi yapılmayan bu plastik atıklar Türkiye'nin denizlerini, toprağını kirletiyor. Eurostat verilerine göre Türkiye yalnızca Avrupa'dan 2019 yılında 582.296 ton plastik atık ithal etmiştir.

2017'de Çin dünyadaki plastik atıkların dörtte üçünü satın alırken, dünyanın geri dönüşüm kutusu haline gelmişti. Dünya plastik çöplerden gözden ırak bir şekilde kurtulduğu için çok memnundu.

Ancak Çin, hava kirliliği ve çevreyi koruma gerekçesiyle 2018 yılı sonunda plastıklara yönelik ithalat yasağı getirdi. Çin'in bu hamlesi dünyayı bunalıma soktu. Stresin kelebek etkisi tüm Amerika, Avrupa ülkelerinde hissedildi.

Önce Çin, sonra Malezya, Vietnam ve Tayland'ın plastik atık ithalatına kısıtlama getirmesiyle Türkiye Avrupa'nın yeni plastik çöp rotası haline gelmiştir. Kendi ülkelerinde plastik kullanımına kısıtlama getiren Avrupa ülkeleri, baş edemedikleri plastik atıkları ise başka ülkelere göndererek kendi sorumluluklarından kaçıyorlar. Türkiye'ye çöpünü gönderen ülkelerin başında İngiltere, İtalya, Belçika, Almanya ve Fransa gelmektedir.

Çin yasağının ardından, Adana’da Britanya’dan getirilen çöplerin yol kenarında yakıldığı görüntüleri ile İzmir Kemalpaşa’da çöp dağının keşfine kadar geçen sürede Türkiye, AB ülkeleri, İngiltere ve ABD’den en çok plastik çöp alan ülkelerden biri haline gelmiştir.

Türkiye, plastik atıkların kullanımını azaltmak ve doğaya karışmasını önlemek için ‘sıfır atık’ projesi başlatmıştı. Proje kapsamında market poşetleri paralı hale getirilmişti. Ancak içerdeki atık plastikle mücadele edilirken ithal atık plastiğe kapılar açılınca, 2016’da aylık 4 bin ton olan ithal plastik miktarı 2018’de 33 bini, 2019’da 49 bin tonu aşmıştır.

Diğer yandan ülkemize girmesine izin verilen bu atıklar Türkiye’nin denizlerini ve toprağını kirletmeye devam ediyor.

Kirlenmiş su kaynakları, ekinlerin yok olması, aşırı plastik atığa maruz kalma ve bunları yakmaktan kaynaklı solunum yolu hastalıkları, buralarda yaşayanlar ve gelecek nesiller, tüm insanlığın yarattığı bu kirliliğin ekonomik, sosyal ve çevresel bedelini ödemektedir.

İçine tıbbi atık malzemelerinin bile karışabildiği bu çöpler yalnızca doğamızı değil sağlığımızı da tehdit etmektedir. Tüm dünyanın koronavirüsle mücadele ettiği bu dönemde yurt dışından Türkiye’ye girişine izin verilen plastik atıkların ithalatı acilen yasaklanmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlık olarak, plastik atık ithalatının yasaklanmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 2- Bakanlık olarak, tek kullanımlık plastiklerin yasaklanmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 3- Plastik atık ithalatı kaç ülkeden yapılmaktadır? Bu ülkeler hangileridir?
- 4- Yurtdışından ithal edilen bu plastik atıkların virüs taşıma riski araştırılmış mıdır?
- 5- Pandemi salgın sürecine denk gelen 2020 yılının ilk 6 ayında Türkiye’ye atık ithalatı yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi illere yapılmıştır? Virüs riski nedeniyle farklı önlemler alınmış mıdır?
- 6- Getirilen bu çöpler arasında zehirli atıklar var mıdır? Varsa bunlar nasıl işlem görmektedir?
- 7-Getirilen bu çöpler arasında tıbbi atıklar var mıdır? Varsa bunlar nasıl işlem görmektedir?
- 8- İthal edilen bu atıklar hangi illerimize getirilmektedir?
- 9- Türkiye’ye girişi yapılan bu plastik atıkların yüzde kaçını geri dönüştürülmektedir? Geri dönüştürülmeyen ürünler nasıl yok edilmektedir?
- 10- Avrupa’nın plastik çöplüğüne dönüşmemek için bir politikanız var mıdır?
- 11- “Sıfır atık” projesi ile “ithal çöp” politikası bir çelişki değil midir?